

PDO 3 Téma – voda

Téma vody je dnes tváří tvář ke zprávám o suchu velmi diskutované. Všem nám je jasné, že voda = život (60 % našeho těla se skládá z vody). Přesto si však vesměs ani neuvědomujeme, co všechno pro nás znamená a s jakou samozřejmostí vodu užíváme. Vypočítali byste, co vše byste dnes bez vody nemohli dělat?

Ráno jsem šli na toaletu a spláchli po sobě, pak jste se myli, snídali nejen čaj, ale veškeré potraviny by bez vody nebyli, čistili si zuby. Pokud jste jeli do práce motorovým vozidlem, bez vody by nejelo. Dřevo židle, na které sedíte, by bez vody by nevyrostlo, kov by se nemohl tavit, bez vody by se nesmísila malta na zdi domu, kde se nacházíte, bez vody bychom v radiátorech neměli teplo...

Voda je v řádu stvoření na 2. místě. Je to pralátka, jeden ze čtyř základních živlů.

V biblických zemích – na Blízkém východě je voda nejvíce ceněný živel. Dostatek vody je známkou Božího požehnání, nedostatek – trest. Dát někomu napít je výrazem pohostinnosti – lásky. Když Abrahamův služebník vybírá nevěstu pro Izáka, je rozhodujícím znamením ochota dát jemu a jeho stádům napít: *Dívce, která přijde, řeknu: Nakloň svůj džbán, abych se napil. Odvěti-li: ‚Jen pij, a také tvé velbloudy napojím,‘ předurčil jsi ji pro svého služebníka Izáka. Podle toho poznám, že jsi mému pánu prokázal milosrdenství.“* Gn24,14

V Orientu bylo zvykem nechat u cesty nádobu s vodou pro pocestné.

Důsledkem Božího trestu – zlořečení je pak neuhasitelná žízeň viz boháč v podobenství O boháči a Lazarovi: *‚Otče Abrahame, smiluj se nade mnou a pošli Lazara, ať omočí aspoň špičku prstu ve vodě a svaží mé rty, neboť se trápím v tomto plameni.‘* Luk16,24

Ježíšovo zvolání na kříži „Žízním“ v Janově evangeliu můžeme vidět ve stejném významu jako zvolání „Bože můj, proč jsi mne opustil“ - trest, jež na sebe za lidi vzal.

Symbolicky má pak voda v Bibli více významů:

1. Voda jako symbol zjevení Božího slova

Takto Židé vykládali Iz 12,3 „S veselím budete čerpat vodu z pramenů spásy“, stejně tak i Iz 55,1: „Všichni, kdo žízníte, pojdte k vodám, i ten, kdo peníze nemá. Pojdte, kupujte a jezte, pojdte a kupujte bez peněz a bez placení víno a mléko!“ Následná slova, ospravedlňují tento výklad: „*Spustí-li se lijavec nebo padá-li sníh z nebe, nevrací se zpátky, nýbrž zavlažuje zemi a činí ji plodnou a úrodnou, takže vydává símě tomu, kdo rozsívá, a chléb tomu, kdo jí. Tak tomu bude s mým slovem, které vychází z mých úst: Nenavrátí se ke mně s prázdnou, nýbrž vykoná, co chci, vykoná zdárně, k čemu jsem je poslal.“* V tomto smyslu zřejmě pochopila i Samaritánka symbol vody života (i když prorocké knihy neměli) protože v 4,25 mluví o Mesiáši, který oznámí všechno.

2. Voda jako symbol Ducha

(7,37–39): „Jestliže kdo žízní, ať přijde ke mně a pije! Kdo věří ve mne, proud živé vody poplyne z jeho nitra, jak praví Písmo.“ To řekl o Duchu, jež měli přijmout ti, kteří v něj uvěřili. Duch svatý Boží je duchem oživujícím fyzicky viz: *I vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chřípí dech života. Tak se stal*

člověk živým tvorem. Genesis 2,7 ale hlavně v duchovně. Tak jako je pro tělo k životu nezbytná voda, tak je pro našeho ducha nezbytný Duch svatý, který nás oživuje a uschopňuje k životu s Bohem a životu věčnému.

3. Voda jako sám Ježíš

K vodě života se nepřímo přirovnává i sám Ježíš: „*Já jsem chléb života; kdo přichází ke mně, nikdy nebude hladovět, a kdo věří ve mne, nebude nikdy žíznit*“.

4. Voda jako symbol křtu

Fyzický očišťující význam vody je v mnoha náboženství použito i k duchovnímu významu – k rituální očištění. V židovství známe tzv. mikve – rituál očištění před šabatem a svátky pro muže i ženy. Důležitý také při přijímání proselytů – pohanů přestoupivších k židovství.

Samotné ponoření je vnímáno jako akt pokání. To je i význam křtu Janova (jen k pokání, nikoliv k životu věčnému, viz: *Zeptal se jich: „Když jste uvěřili, přijali jste Ducha svatého?“ Odpověděli mu: „Vůbec jsme neslyšeli, že je seslán Duch svatý.“ Pavel řekl: „Jakým křtem jste tedy byli pokřtěni?“ Oni řekli: „Křtem Janovým“.* Skutky 19,2-3

V křesťanství nabývá křest ještě vyššího významu – výraz víry v Ježíše Krista, jehož oběť – krev nás očišťuje od hříchu – odloučenosti od Boha, a to jednou provždy: *Nevíte snad, že všichni, kteří jsme pokřtěni v Krista Ježíše, byli jsme pokřtěni v jeho smrt? Byli jsme tedy křtem spolu s ním pohřbeni ve smrt, abychom – jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých slavnou mocí svého Otce – i my vstoupili na cestu nového života. ... Když zemřel, zemřel hříchu jednou provždy, když nyní žije, žije Bohu. Tak i vy počítejte s tím, že jste mrtvi hříchu, ale živi Bohu v Kristu Ježíši.* Římanům 6,3–4.,10–11.

Toto posvátné obmytí z hříchu se vnějšně děje skrze vodu, ve víře v Kristovu oběť – krev a duchovně (vnitřně) skrze a v Duchu svatém.

Kdo jiný přemáhá svět, ne-li ten, kdo věří, že Ježíš je Syn Boží? To je ten, který přišel skrze vodu a krev: Ježíš Kristus. Ne pouze skrze vodu křtu, ale i skrze krev kříže; a Duch o tom vydává svědectví, neboť Duch jest pravda. Tři jsou, kteří vydávají svědectví – Duch, voda a krev – a ti tři jsou zajedno. Voda a krev bez Ducha svatého nepůsobí. Voda krev odkazuje na ducha a Duch potvrzuje svědectví vody a krve.

5. Voda jak symbol zla

Nutno ještě zmínit, že voda v Orientu, a tudíž i v Bibli má i opačný význam – znamená zla. Jedná se však skoro vždy o velké vodní plochy, zvláště moře. Slaná voda vypadá stejně jako sladká, ale není z ní život. I ďábel nabízí na první pohled pěkné věci, které však přináší smrt – oddělení od Boha. Moře je viděno jako místo sídla zlých mocností: *Tu jsem viděl, jak se z moře vynořila dravá šelma o deseti rozích a sedmi hlavách; na těch rozích deset královských korun a na hlavách jména urážející Boha.* Zj13,1

V novém království pak již žádné moře není: *A viděl jsem nové nebe a novou zemi, první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo.* Zj21,1

Z tohoto pohledu je pak možné v přechodu Izraelitů Rudým mořem vidět mnoho dalších symbolů:

- Vítězství víry nad nevěrou – věřící přechází, nevěřící v něm zůstávají,
- Bůh své vyvolené vyvádí i z pekla,
- předobraz křtu, skrze něhož přecházíme ze smrti do života: *Amen, amen, pravím vám, kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má život věčný a nepodléhá soudu, ale přešel již ze smrti do života. Jan 5,24, Nedivte se, bratří, když vás svět nenávidí. **My víme, že jsme přešli ze smrti do života ... 1. list Janův 3,13–14.***